ADM ÖLMÜHLEN

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GIUSEPPE TESAURO της 15ης Ιουλίου 1993 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Το προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Verwaltungsgericht της Φρανκφούρτης επί του Μάιν αφορά το κύρος των διατάξεων που προβλέπουν την κατάπτωση της ασφάλειας στο πλαίσιο της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί χορηγήσεως ενισχύσεων για τους ελαιούχους σπόρους που συλλέγονται και μεταποιούνται εντός της Κοινότητας.

2. Αποσκοπώντας στην ενθάρρυνση της εκ μέρους της μεταποιητικής βιομηχανίας χρησιμοποιήσεως ελαιούχων σπόρων καταγωγής κρατών μελών, το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΟΚ) 136 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1966, περί δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των λιπαρών ουσιών [1], προέβλεψε τη χορήγηση ενισχύσεως για τη μεταποίηση των κραμβοσπόρων, των γογγυλοσπόρων και των ηλιανθοσπόρων. Οι γενικές αρχές που διέπουν τη χορήγηση αυτής της ενισχύσεως καθορίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1594 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1983 [2], οι δε λεπτομέρειες εφαρμογής του με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2681 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 1983 [3].

Σε ό,τι αφορά την υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1594/83 [4], το ποσό της χορηγουμένης ενισχύσεως, το οποίο ισούται προς τη διαφορά μεταξύ της ενδεικτικής τιμής που ισχύει για το συγκεκριμένο είδος σπόρων και της τιμής στην παγκόσμια αγορά, «είναι εκείνο που ισχύει την ημέρα κατά την οποία το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εξακριβώνει τους σπόρους», δηλαδή την ημέρα κατά την οποία διενεργεί τον έλεγχο στο ελαιουργείο ή στην επιχείρηση παρασκευής ζωοτροφών. Ωστόσο, το ποσό της ενισχύσεως μπορεί να προκαθοριστεί, στην περίπτωση δε αυτή το καθοριστέο ποσό είναι εκείνο που ισχύει την ημέρα της καταθέσεως της αιτήσεως, προσαρμοζόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ιδίου κανονισμού, ήτοι σε συνάρτηση «με τη διαφορά ανάμεσα στην ενδεικτική τιμή που ισχύει την ίδια μέρα και εκείνη που ισχύει την ημέρα που πραγματοποιήθηκε η αναγνώριση των σπόρων» και, ενδεχομένως, «με ένα διορθωτικό ποσό». Το διορθωτικό αυτό ποσό καθορίζεται, κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, λαμβανομένων υπόψη της τάσεως των τιμών του προϊόντος στην παγκόσμια αγορά και, ενδεχομένως, των οικονομικών πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από τη μεταποίηση των κυριοτέρων ανταγωνιστικών σπόρων.

Το άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού καθιερώνει ένα κοινοτικό πιστοποιητικό σε δύο μέρη, εκ των οποίων το μεν ένα (αποκαλούμενο «I. D.») προορίζεται προς απόδειξη του ότι οι σπόροι που συγκομίστηκαν εντός της Κοινότητας έχουν αναγνωριστεί σε ελαιουργείο ή σε επιχείρηση παρασκευής ζωοτροφών, το δε άλλο (αποκαλούμενο «A. P.») πιστοποιεί, ενδεχομένως, ότι το ποσό της ενισχύσεως έχει προκαθοριστεί. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, το άρθρο 5 ορίζει ότι η έκδοση του πιστοποιητικού «εξαρτάται από τη σύσταση ασφάλειας, η οποία

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/002, σ. 33.

2 — ΕΕ L 163, σ. 44.

3 — ΕΕ L 266, σ. 1.

4 — Λεδομένου ότι τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως επί της ουσίας έλαβαν χώρα το 1991, στο εξής θα γίνεται παραπομπή στο κείμενο των άρθρων 3 έως 8 όπως αυτό τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 935 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 1986, περί της ενισχύσεως για τους ελαιούχους σπόρους (ΕΕ L 87, σ. 5).

εξασφαλίζει την υποχρέωση υποβολής αίτησης για αναγνώριση των σπόρων (...) κατά τη διάρκεια ισχύος του εν λόγω μέρους του πιστοποιητικού. Η ασφάλεια αυτή καταπίπτει, στο σύνολό της ή εν μέρει, αν, εντός αυτής της προθεσμίας, δεν υποβλήθηκε τέτοια αίτηση ή υποβλήθηκε για μέρος μόνο της ποσότητας».

Η υποχρέωση υποβολής αιτήσεως αναγνωρίσεως προς τις αρμόδιες εθνικές αρχές κατά τη διάρκεια της ισχύος του πιστοποιητικού υπενθυμίζεται και από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 2681/83, του οποίου το άρθρο 11 διευκρινίζει ότι η προθεσμία αυτή, όσον αφορά τους ηλιανθόσπορους — περί των οποίων πρόκειται στην υπό κρίση υπόθεση — λήγει στο τέλος του τέταρτου μήνα μετά τον μήνα εντός του οποίου κατατέθηκε η αίτηση.

Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν εκπληρώσει αυτήν την υποχρέωση εντός της προβλεπομένης προθεσμίας, το άρθρο 23, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι η ασφάλεια καταπίπτει για ποσότητα ίση προς τη διαφορά μεταξύ του 93 % της καθαρής ποσότητας που εμφαίνεται στο πιστοποιητικό και της ποσότητας της οποίας η ύπαρξη εξακριβώνεται στην επιχείρηση και η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο του παραρτήματος Ι. Πάντως, αν η εξακριβούμενη ποσότητα είναι κατώτερη του 7 % της καθαρής ποσότητας που εμφαίνεται στο πιστοποιητικό, η ασφάλεια καταπίπτει στο ακέραιο.

Το άρθρο 24 προβλέπει παρέκκλιση σε περίπτωση ανωτέρας βίας, οπότε ο αρμόδιος οργανισμός του κράτους μέλους που εξέδωσε το πιστοποιητικό αποφασίζει, κατόπιν αιτήσεως του δικαιούχου, είτε την άρση των υποχρεώσεων αυτών, και επομένως την αποδέσμευση της ασφάλειας, είτε την παράταση της ισχύος του πιστοποιητικού για τον χρόνο που κρίνεται αναγκαίος λόγω των περιστάσεων των οποίων γίνεται επίκληση.

3. Και έρχομαι τώρα στα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως. Στις 21 Ιανουαρίου 1991, κατόπιν αιτήσεώς της και συστάσεως ασφαλείας, χορηγήθηκε στην εταιρία ADM Ölmühlen GmbH, Ölwerke Spyck (στο εξής: ADM) από την «Bundesanstalt für Landwirtschaftliche Marktordnung» (ομοσπονδιακό οργανισμό ρυθμίσεως των γεωργικών αγορών) πιστοποιητικό Α. Ρ. για 4 εκατομμύρια χιλιόγραμμα (kg) ηλιανθοσπόρων, με προκαθορισμό του ποσού της ενισχύσεως. Το πιστοποιητικό αυτό ανέφερε ότι η εξακρίβωση της υπάρξεως των σπόρων έπρεπε να γίνει το αργότερο έως τις 31 Μαΐου 1991.

Κατόπιν της διεξαγωγής ελέγχου από τον ομοσπονδιακό οργανισμό, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι η ADM δεν είχε εκπληρώσει την υποχρέωση εξακριβώσεως της υπάρξεως των σπόρων εντός της προβλεπομένης προθεσμίας, η ασφάλεια θεωρήθηκε καταπεσούσα. Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης υπέβαλε κατά της αποφάσεως αυτής αίτηση θεραπείας — η οποία δεν ευδοκίμησε —, ισχυριζόμενη ότι η μη τήρηση της προβλεπομένης από τον κανονισμό προθεσμίας οφειλόταν σε σοβαρή απροσεξία του αρμόδιου επί του θέματος αυτού υπαλλήλου της επιχειρήσεως. Θεωρώντας, παρά ταύτα, παράνομη την κατάπτωση της ασφάλειας, καθόσον δεν είχε ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν υπήρχε εν προκειμένω δόλος, η ADM προσέφυγε ενώπιον του Verwaltungsgericht της Φρανκφούρτης επί του Μάιν, το οποίο υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

4. Το εθνικό δικαστήριο ερωτά, συνεπώς, αν το άρθρο 5 του κανονισμού 1594/83 και το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 2681/83 είναι έγκυρα από πλευράς της αρχής της αναλογικότητας, στο μέτρο που προβλέπουν, σε περίπτωση προκαθορισμού του ποσού της κοινοτικής ενισχύσεως και προς εξασφάλιση της τηρήσεως της υποχρεώσεως υποβολής των ελαιούχων σπόρων στον έλεγχο των ενδιαφερομένων κρατών,

την κατάπτωση της συσταθείσας ασφάλειας σε περίπτωση που ο έλεγχος αυτός δεν ζητηθεί εντός της προβλεπομένης προθεσμίας. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά, ειδικότερα, μήπως ο σκοπός τον οποίο επιδιώκουν οι προσβαλλόμενες διατάξεις θα μπορούσε να επιτευχθεί με μέτρα λιγότερο περιοριστικά των δικαιωμάτων των επιχειρηματιών, ενδεχομένως με τη μείωση του ποσού της ενισχύσεως σε περίπτωση μη τηρήσεως της προθεσμίας.

5. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν μια διάταξη του κοινοτικού δικαίου συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας, πρέπει να εξετάζεται μήπως ο επίμαχος κανόνας βαίνει πέραν του σκοπίμου και του αναγκαίου για την επίτευξη του επιδιωκομένου σκοπού και, ειδικότερα, να εξετάζεται αν τα μέσα που θεσπίζονται για την υλοποίηση του επιδιωκομένου σκοπού βρίσκονται σε αντιστοιχία προς τη σπουδαιότητα του σκοπού αυτού και αν είναι αναγκαία για την επίτευξή του [5].

6. Στην υπό κρίση περίπτωση, ο σκοπός τον οποίο επεδίωκε ο κοινοτικός νομοθέτης, επιβάλλοντας, σε περίπτωση προκαθορισμού του ποσού της ενισχύσεως, την τήρηση προθεσμίας για την υπαγωγή των σπόρων για τους οποίους χορηγείται η ενίσχυση στον έλεγχο του ενδιαφερομένου κράτους, διευκρινίζεται στην έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1594/83, η οποία αναφέρει ότι «στην περίπτωση αυτή, για να αποφευχθούν κερδοσκοπικές ενέργειες, πρέπει να εξαρτάται η έκδοση του πιστοποιητικού από την παροχή ασφαλείας, η οποία εξασφαλίζει την υποχρέωση υποβολής των σπόρων σε έλεγχο κατά τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού».

5 — Βλ., ως πλέον πρόσφατες, τις αποφάσεις της 12ης Νοεμβρίου 1992, C-127/91, CNTA (Συλλογή 1992, σ. I-5681, σκέψη 23)· της 21ης Ιανουαρίου 1992, C-319/90, Pressler (Συλλογή 1992, σ. I-203, σκέψη 12)· της 27ης Νοεμβρίου 1991, C-199/90, Italtrade (Συλλογή 1991, σ. I-5545, σκέψη 12)· της 12ης Ιουλίου 1990, C-155/89, Philipp Brothers (Συλλογή 1990, σ. I-3265, σκέψη 34), και της 27ης Ιουνίου 1990, C-118/89 Lingenfelser (Συλλογή 1990, σ. I-2637, σκέψη 12).

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η υποχρέωση συστάσεως ασφαλείας προβλέπεται μόνο για την περίπτωση που γίνεται χρήση της δυνατότητας προκαθορισμού του ποσού της ενισχύσεως. Ο μηχανισμός αυτός θεσπίστηκε, εξάλλου, προς όφελος των μεταποιητικών επιχειρήσεων, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να αντιμετωπίζουν αλλεπάλληλες διακυμάνσεις των τιμών στις παγκόσμιες αγορές.

Αν λοιπόν, στο πλαίσιο του προκαθορισμού, το ύψος της ενισχύσεως καθορίζεται οριστικώς, ο ελαιοπαραγωγός ή ο παραγωγός ζωοτροφών μπορεί να προσδιορίσει επακριβώς το κόστος της παραγωγής του χωρίς να είναι υποχρεωμένος να υποστεί, ενδεχομένως, τις συνέπειες της χορηγήσεως μειωμένου ποσού ενισχύσεως λόγω της ανόδου των τιμών στην παγκόσμια αγορά. Πράγματι, καθώς η ενίσχυση ισούται με τη διαφορά μεταξύ της ισχύουσας ενδεικτικής τιμής και της τιμής στην αγορά αυτή, ο παραγωγός μπορεί να επιλέξει — όπως τονίζουν η Επιτροπή και το Συμβούλιο — μεταξύ της βεβαιότητας που συνεπάγεται ο προκαθορισμός και της χορηγήσεως ενισχύσεως απροβλέπτου ύψους, καθοριζομένης κάθε φορά βάσει των πραγματικών τιμών.

Όμως, σε ένα τέτοιο πλαίσιο, η θέσπιση προθεσμίας για την υπαγωγή των σπόρων στον έλεγχο φαίνεται απαραίτητη, προκειμένου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να μην κερδοσκοπούν επί των διακυμάνσεων της τιμής του προϊόντος και να μην αναβάλλουν, αναλόγως των διακυμάνσεων αυτών, την κατάθεση της αιτήσεως για την εξακρίβωση της υπάρξεως των σπόρων.

Ο κολασμός της μη τηρήσεως της προθεσμίας με την απώλεια της ασφάλειας, ολική ή μερική κατ' αναλογίαν των ποσοτήτων για τις οποίες δεν τηρήθηκε η υποχρέωση εξακριβώσεως της υπάρξεως, έχει ως σκοπό να αποτρέπει τους ενδιαφερομένους να αφήσουν, σε περίπτωση πτώσεως των τιμών στην παγκόσμια αγορά, να παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, παραιτούμενοι έτσι

από τον προκαθορισμό, και να προβούν στην εξακρίβωση της υπάρξεως των σπόρων αργότερα, ώστε να εισπράξουν υψηλότερη ενίσχυση. Συνεπώς, η εξεταζόμενη διάταξη αποβλέπει στην αποφυγή καταστάσεων στις οποίες οι επιχειρηματίες προτιμούν να αναμείνουν για να μπορέσουν ενδεχομένως να επωφεληθούν από την εξέλιξη των τιμών και να αποφασίσουν, ενόψει της εξελίξεως αυτής, αν θα κάνουν ή όχι χρήση του προκαθορισμού.

7. Συναφώς, το μέγεθος της καθυστερήσεως με την οποία εκπληρώνεται η υποχρέωση του άρθρου 5 του κανονισμού 1594/83 δεν έχει μεγάλη σημασία, καθόσον, λαμβανομένων υπόψη των διακυμάνσεων που σημειώνονται στις τιμές των ελαιούχων σπόρων, κερδοσκοπική ενέργεια μπορεί να υφίσταται ακόμα και στην περίπτωση υπερβάσεως της προθεσμίας κατά μία και μόνο ημέρα.

Συνεπώς, η αυστηρή τήρηση της προθεσμίας αυτής φαίνεται να είναι απαραίτητη προς διασφάλιση της καλής λειτουργίας του συστήματος των ενισχύσεων που θεσπίζει η κοινοτική νομοθεσία και το οποίο έχει ως σκοπό να ενθαρρύνει την κοινοτική παραγωγή ελαιούχων σπόρων, με την εξασφάλιση δίκαιου εισοδήματος στους παραγωγούς [6], και όχι να ευνοήσει τις μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Ως εκ τούτου, ο κολασμός της μη τηρήσεως αυτής της υποχρεώσεως με την κατάπτωση της ασφάλειας δεν συνιστά μέτρο δυσανάλογο του επιδιωκομένου σκοπού, αλλά, αντιθέτως, φαίνεται απαραίτητος και μη υπερβολικός προκειμένου να αποφευχθεί η καταχρηστική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα των κοινών οργανώσεων των γεωργικών αγορών.

Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται και από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Με την απόφαση Fromançais [7], το Δικαστήριο έκρινε ότι η κατάπτωση της ασφάλειας λόγω του ότι ο επιχειρηματίας δεν απέδειξε ότι ορισμένες ποσότητες βουτύρου είχαν μεταποιηθεί εντός της ταχθείσας προθεσμίας ήταν σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας καθόσον οι σχετικές διατάξεις είχαν ως σκοπό «να εμποδίσουν τους υπέρ ων η κατακυρώσεις βουτύρου που πωλείται σε μειωμένες τιμές να δημιουργήσουν αποθέματα χάριν κερδοσκοπίας»: μια τέτοια κερδοσκοπική ενέργεια, όμως, έρχεται σε απόλυτη αντίθεση «προς τους σκοπούς των κανονισμών περί πωλήσεως βουτύρου σε μειωμένη τιμή, οι οποίοι έγκεινται στην αποσυμφόρηση της αγοράς από τα πλενάσματα βουτύρου ευνοώντας τη χρησιμοποίηση αυτού του προϊόντος αντί για άλλες λιπαρές ουσίες (...)». Κατ' ανάλογο τρόπο, το Δικαστήριο, με την απόφαση Hopermann II [8], έκρινε ότι η απώλεια του δικαιώματος ενισχύσεως στην περίπτωση ενός παραγωγού ο οποίος δεν τήρησε την ταχθείσα προθεσμία για την υποβολή της αιτήσεώς του δεν είναι δυσανάλογη προς τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει η νομοθεσία περί ειδικών μέτρων για τα πίσα, τα κουκιά και τα φούλια: το γεγονός ότι «το ύψος της ενισχύσεως που πρέπει να χορηγηθεί είναι εκείνο που ισχύει την ημέρα κατά την οποία κατατίθεται η αίτηση ενισχύσεως, θα μπορούσε — αν η προβλεπόμενη για την κατάθεση της αιτήσεως αυτής προθεσμία δεν είχε αναγκαστικό χαρακτήρα — να οδηγήσει ορισμένους χρήστες να αναμείνουν ένα ευνοϊκότερο χρονικό σημείο και να αποκομίσουν έτσι αδικαιολόγητο όφελος».

Γενικότερα, στο πλαίσιο της κοινοτικής γεωργικής νομοθεσίας, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν αντιβαίνουν στην αρχή της αναλογικότητας ο καθορισμός προθεσμιών και ο κολασμός της μη τηρήσεως των προθεσμιών αυτών με την απώλεια της ενισχύσεως ή την κατάπτωση της ασφάλειας οσάκις αυτό φαίνεται να είναι αναγκαίο, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, για την

6 — Βλ. δεύτερη και πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 136/66 και δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΟΚ) 1594/83.

7 — Απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 1983, 66/82 (Συλλογή 1983, σ. 395).

8 — Απόφαση της 2ας Μαΐου 1990, C-358/88 (Συλλογή 1990, σ. I-1687).

εξασφάλιση της καλής λειτουργίας της αγοράς και του επίδικου καθεστώτος ενισχύσεων [9].

8. Θα πρέπει, εξάλλου, να ασπασθούμε την άποψη της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία εκείνο που έχει σημασία είναι η θεωρητική δυνατότητα υπάρξεως κερδοσκοπικών ενεργειών, δεδομένου ότι αυτός είναι ο σκοπός της ρυθμίσεως, και, συνεπώς, δεν χρειάζεται να εξεταστεί κατά πόσον στην συγκεκριμένη περίπτωση όντως σημειώθηκαν κερδοσκοπικές ενέργειες. Αφετέρου, η παρατήρηση του αιτούντος δικαστηρίου ότι η υπέρβαση της προθεσμίας μπορεί να συνεπάγεται, όπως πράγματι συνέβη στην υπό κρίση περίπτωση, μείωση του ποσού της ενισχύσεως, με αποτέλεσμα ο επιχειρηματίας να υφίσταται διπλή κύρωση, δεν είναι ούτε αυτή εύστοχη. Στην πραγματικότητα, η μη τήρηση της προθεσμίας δεν επιφέρει αναγκαστικά αυτό το αποτέλεσμα, καθόσον στην περίπτωση αυτή η ενίσχυση καθορίζεται τελικά σε συνάρτηση προς την πραγματική εξέλιξη των τιμών στην παγκόσμια αγορά και, ως εκ τούτου, μπορεί να είναι υψηλότερη από την προκαθορισθείσα.

9. Η τετράμηνη προθεσμία για την υπαγωγή των σπόρων στον έλεγχο φαίνεται, εξάλλου, εύλογη και επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο επιχειρηματία να επιλέξει, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος, την πλέον κατάλληλη στιγμή για να προβεί στην εξακρίβωση της υπάρξεως των σπόρων. Επιπλέον, η κύρωση φαίνεται να είναι αρκούντως κλιμακωμένη, καθόσον, πλην της περιπτώσεως ανωτέρας βίας, η ασφάλεια καταπίπτει, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 2681/83, κατ' αναλογίαν της καθαρής ποσότητας των εξακριβουμένων ελαιούχων σπόρων.

10. Τέλος, δεν έχει επίσης σημασία το ότι στην υπό κρίση περίπτωση η ADM δεν ενήργησε δολίως, όπως η ίδια ισχυρίζεται. Συναφώς, αρκεί η υπενθύμιση ότι η κύρωση αποτελεί μέρος ενός συστήματος, του συστήματος προκαθορισμού της ενισχύσεως, το οποίο ο ενδιαφερόμενος επιλέγει εκουσίως με γνώμονα το προσωπικό του συμφέρον και στο πλαίσιο του οποίου αποκλείεται κάθε αναφορά στην έννοια του δόλου [10].

11. Ενόψει των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω συνεπώς στο Δικαστήριο να απαντήσει στη ερώτημα του Verwaltungsgericht της Φρανκφούρτης επί του Μάιν ως εξής:

«Από την εξέταση του υποβληθέντος ερωτήματος δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1594/83 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1983, και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2681/83 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 1983».

9 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 29ης Απριλίου 1982, 147/81, Merkur Fleisch-Import (Συλλογή 1982, σ. 1389)· απόφαση της 17ης Μαΐου 1984, 15/83, Denkavit Nederland (Συλλογή 1984, σ. 2171)· προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Ιουλίου 1990, Philipp Brothers· προαναφερθείσα απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1991, Italtrade· προαναφερθείσα απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 1992, CNTA.

10 — Βλ., επ' αυτού, την απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 1987, 137/85, Maizena (Συλλογή 1987, σ. 4587).